



T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : 26 Mart 2018

Sayı : 22769

27732

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Ahmet Eşref Fakıbaba tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 23.03.2018


Mehmet Bekaroğlu
İstanbul Milletvekili

Başta Rize ve Artvin illerimizde olmak üzere Doğu Karadeniz Bölgesi'nde, halk tarafından vampir kelebek olarak adlandırılan, *Ricania simulans* isimli bir zararlı böcek türü hızla artmaktadır. *Ricania simulans* zararlısı ile ilgili yapılan çalışmalarda, Türkiye'ye ilk olarak 2007 yılında girdiği, zaman içerisinde Doğu Karadeniz Bölgesi'nde Artvin-Giresun arasındaki bölgede yayılım gösterdiği, kültür bitkilerinin yanında yabancı otlar üzerinde de beslendiği, zararlının nimf ve erginlerinin hemen hemen bütün bitkiler üzerinde bulundukları ve özellikle sebzelerden **fasulye ve salatalığa**, meyvelerden **incir, kivi ve kokulu üzüm**e ciddi zararlar verdiği ortaya konulmaktadır.

Üniversiteler ve yetkili araştırma kuruluşları tarafından yapılan çalışmalarda, *Ricania simulans* zararlısının ergin ve nimf olarak iki biçimde olduğu, erginlerinin yumurtalarını başta asma, çay, fasulye, turunçgiller, yabancı otlar olmak üzere diğer sebze ve meyvelere bıraktığını, bitki öz suyunu emerek zarar verdiği belirtilmektedir. Mayıs sonu Haziran başı itibarıyla nimfleri çıkan zararlının, bu evrede uzun mesafelere yayılabildiği, bitkilerin kurumasına, meyve ve yaprakların kararmasına neden oldukları, Ağustos ayından itibaren yumurtalarını özellikle otsu ve çok yıllık bitkilerin kurumakta olan sürgünlerine bıraktığının tespit edildiği belirtilmektedir.

Doğu Karadeniz Bölgesi'nde aşırı derecede artış gösteren bu zararlı böcekler, bölge bitki florasına ciddi zarar vermekte; sadece aile ihtiyacına yönelik olarak geçimlik üretilen ürünler olan fasulye, salatalık, asma yaprağında değil, çay, mısır, fındık, kivi ve ıhlamur gibi ekonomik değeri olan bitkilere de zarar vermektedir. Ayrıca araştırmacılar son 2 yılda bölgede yaptıkları incelemeler sonucunda, sayıları giderek artan bu zararlı böceklerin çayın verim ve kalitesinde düşmeye neden olduğunu tespit etmişlerdir.

İnsan sağlığına ciddi etkilerinin olabileceğinin belirtildiği çeşitli araştırmalarda, zararlının bölgede yüksek olan kanser riskini daha da arttıracığına dikkat çekilmektedir. Zararlının larvalarının ya da kendisinin, içme suyundaki klor ile teması durumunda **trihalometan** isimli kanserojen bir maddeye

27/12

dönüşme riskinin olduğu, zararlının öldükten sonra toprağa karışması sonucunda toprakta yetiştirilen bitkilerin ve çayın toplanması esnasında bitkiye yapışması sonucunda zararlının fabrikadan doğru sofralarımıza taşınma tehlikesi olduğu belirtilmektedir.

Gündelik hayatı çekilmez hale getiren zararlı böcekler, bölgede yaşayanların geçimlik ürünlerini kurutmakta, çayı toplarken dahi zorlamakta, evlerde rahatsızlık yaratmaktadır. Bu zararlı böcekler aynı zamanda bölgenin en önemli değeri olan bitki florasını ve temel geçim kaynağı çayda ciddi zararlar oluşturarak bölge halkını endişelendirmektedir.

Bu zararlı böcek için alınması gereken önlemler konusunda 29 Eylül 2016 tarihinde 7/8123 sayılı yazılı soru önergesi ve 2017 yılı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Bütçe görüşmelerinde Bakan'a sorular yönelttim. Verilen yanıtlarda *Ricania simulans* zararlısının özellikle aile ihtiyacına yönelik olarak yetiştirilen sebzelerde (fasulye, hıyar gibi) ve kivi bitkisinde beslenerek kısmen zarara neden olduğu, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde sebze ve çay üretim alanlarının iç içe olması, çayda herhangi bit hastalık veya zararlı etmene karşı pestisit kullanılmaması ve çay zararlılarının doğal düşman baskısı altında olması nedeniyle zararlının aleyhinde doğal dengenin kurulabileceği düşünülerek kimyasal mücadelenin önerilmediği, zararlı ile mücadelenin biyolojik ve biyoteknik (tuzak) mücadele kapsamında yürütüleceği ifade edilmiştir. Ayrıca bu konuda *Zirai Mücadele Teknik Talimatı* hazırlandığı ve bu talimatta kültürel mücadele yönteminin tavsiye edildiği dile getirilmiştir.

Tüm bu anlatılanlara karşılık olarak, bugüne kadar bu zararlıyla mücadeleye ilişkin ciddi bir çalışma yapılmamış, sadece aile geçimi için üretilen tarımsal ürünlere zarar verdiği belirtilerek, bölgeye verdiği zararlar göz ardı edilmiş, zararlının giderek daha geniş bir alana yayıldığı ve daha çok bitkiye zarar vermeye başladığı göz ardı edilmiştir. Devletin temel görevi Anayasanın 5 inci maddesinde de belirtildiği üzere *kişilerin ve toplumun huzur ve mutluluğunu sağlamaktır*. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı da *gıda güvenliği, üretimi, güvenilirliği, kırsal kalınma, toprak, su kaynakları ve biyoçeşitliliğin korunması, verimli kullanılmasının sağlanması, çiftçinin örgütlenmesi ve bilinçlendirilmesi* konusunda sorumlu bulunmaktadır. **Maalesef Devlet, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde bulunan *Ricani simulans* zararlısı için görevini yapmamıştır.**

Bu bağlamda;

1. Ülke sınırları dışından özellikle Gürcistan ve Rusya gibi ülkelerden geldiği tespit edilen *Ricania simulans* zararlısının bu kadar geniş bir alana yayılmasının sebebi nedir? Bölgede yıllarca uygulanan kimyasal gübrenin zararlının yayılmasında bir etkisi var mıdır?
2. *Ricania Simulans* adı verilen zararlı böcek ile mücadele konusunda bugüne kadar hangi çalışmalar yapılmıştır? Bu çalışmaların sonuçlarının tarafıma gönderilmesi mümkün müdür?
3. Zararlı ile mücadele konusunda tavsiye edilen biyolojik, biyoteknik ve kültürel mücadele yöntemleri konusunda nasıl bir yol haritası çıkarılmıştır?

28732

4. Zararının hangi ürüne ne kadar zarar verdiği konusunda detaylı bir araştırma yapılmış mıdır? Yapılmışsa bu araştırmanın sonuçları nedir?
5. Doğu Karadeniz Bölgesi'ne büyük zarar veren ve bölge halkının gündelik yaşamını çekilmez hale getiren *Ricania simulans* zararlısı ile mücadele konusunda Devlet (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı) herhangi bir şey yapmayacaksa, vatandaşın tek tek ya da birlikte yapabileceği bir şey ya da bir yöntem yok mudur? Bu konuda Bakanlığınızın bölge halkına bir tavsiyesi olmayacak mıdır? Yoksa Doğu Karadeniz Bölgesi halkı *Ricania simulans* zararlısı konusunda kendi başına mı bırakılmıştır?